

آزمون شبیه ساز نیمسال اول درس : فلسفه	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :	مدت امتحان :
نام و نام خانوادگی :	رشته : انسانی	پایه ی دوازدهم دوره ی متوسطه	تعداد صفحات : ۵ صفحه
آزمون شبیه ساز + پاسخنامه	جهت دریافت ۷ روز مشاوره و برنامه ریزی رایگان پادینو با شماره 02166906790 تماس بگیرید		
ردیف	سوالات		
	نمره		

فلسفه

۱ چه نقدی بر نظر فیلسوفانی که در عین انکار خداوند معتقد به غایت‌مندی جهان و انسان هستند، وارد است؟ توضیح دهید.

۲ کدام دسته از فیلسوفان "اتفاق" را به معنای "نفی غایت‌مندی" قبول ندارند؟ نظر آن‌ها را شرح دهید.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

۳ باتوجه‌به اصل سنخیت، برای اینکه بدانیم از هر علتی کدام معلول پدید می‌آید، باید از ..... کمک بگیریم.

۴ از نظر هیوم مهم‌ترین برهان فلاسفه الهی در اثبات خدا، برهان ..... است، که از ..... گرفته شده است.

۵ خدا از نظر .....، یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است.

۶ فلاسفه مسلمان به بحث معناداری حیات پس از اثبات ..... پرداخته‌اند.

۷ تفاوت "رابطه علیت" با سایر روابط میان موجودات چیست؟ با استفاده از یک مثال توضیح دهید.

۸ "واجب‌الوجود بالذات" را با ذکر مثال تعریف کنید.

به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید.

۹ تفاوت دیدگاه فلاسفه مسلمان و فلاسفه اروپایی قرن بیستم و بیست و یکم درباره معناداری زندگی را بنویسید.

باتوجه به معنای "سوم اتفاق"، دیدگاه دو دسته از فلاسفه که برای جهان و انسان هدف و غایت قائل اند را بیان کنید.

۱۰

۱۱ استدلال دکارت برای اثبات وجود خدا، مبتنی بر کدام مورد است؟
(۱) داشتن تصور از خالق نامتناهی (۲) داشتن وجدان اخلاقی

۱۱

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۲ در چه صورت یک ماهیت ممکن الوجود، واجب الوجود می گردد؟

۱۲

۱۳ به موضوعی که نسبت به محمول خود رابطه احتمالی دارد چه می گویند؟

۱۳

۱۴ منظور هیوم از "تداعی" در تبیین رابطه علیت چیست؟

۱۴

۱۵ فلاسفه اصلی را که بیان می کند: "هر علتی دارای معلوم خاص است"، چه می نامند؟

۱۵

۱۶ به نظر تیلور، افلاطون ابداع کننده چیست؟

۱۶

۱۷ ملاصدرا، وجود را چند گونه می داند؟

۱۷

به سوال های زیر پاسخ کامل بدهید.

۱۸ چرا گزاره "اقیانوس موجود است" نیازمند دلیل است؛ اما گزاره "اقیانوس جسم است" بی نیاز از دلیل است؟

۱۸

۱۹ تفاوت دیدگاه دیوید هیوم با تجربه گرایان در مورد منشأ درک و پذیرش اصل علیت را بنویسید.

۱۹

۲۰ نقد هیوم بر برهان نظم در اثبات وجود خداوند را بنویسید.

۲۰

۲۱ مقدمات و نتیجه برهان وجوب و امکان ابن سینا در اثبات وجود خداوند را بنویسید.

۲۲ "سنخیت علت و معلول" را با ذکر مثال تعریف کنید.

۲۳ برهان‌های فارابی و ابن سینا در اثبات خداوند را به‌طور خلاصه بنویسید.

۲۴ "برهان وجوب و امکان ابن سینا" را شرح دهید.

۲۵ نظریه دیوید هیوم و دکارت درباره جایگاه و اعتبار عقل را باهم مقایسه کنید.

۲۶ انتقاد دیوید هیوم به "برهان نظم" در بحث اثبات وجود خدا را بنویسید.

۲۷ نظر فلاسفه مسلمان را در مورد نحوه درک "اصل علیت" بنویسید.

۲۸ "برهان حرکت ارسطو" مبنی بر اثبات وجود خداوند را بنویسید.

۲۹ ملاصدرا از طریق نظریه "فقر وجودی" (امکان فقری) چگونه وجود خداوند را اثبات می‌کند؟

۳۰ از دیدگاه ابن‌سینا چرا اشیای جهان واجب‌الوجود بالغیرند؟

۳۱ از نظر کاتینگهام ثمره اعتقاد به وجود خدا چیست؟

۳۲ در پاسخ به این سوال که: آیا تحولات روی زمین از همان ابتدا به سمت پیدایش انسان بوده است یا نه؟ فلاسفه به دو دسته تقسیم می‌شوند. نظر هر دو دسته را به اختصار بنویسید.

۳۳ منظور از علت تامه و ناقصه چیست؟ مثال بزنید.

۳۴ از میان فیلسوفان اروپایی، دیدگاه کانت درباره درک علیت را شرح دهید.

۳۵ "اصل سنخیت علت و معلول" را با ذکر مثال تعریف کنید.

۳۶ تفاوت حمل "حیوان ناطق" بر انسان با حمل "موجود" بر انسان چیست؟ توضیح دهید.

۳۷ رابطه وجود با هریک از موضوعات زیر از نوع ضرورت است یا امکان یا امتناع؟

سپاه سفید	دریایی از جیوه	پرنده
الف)	ب)	ج) .....

۳۸ گزینه مناسب را انتخاب کنید.

الف کدام مورد، از مصادیق رابطه علیت می باشد؟

(۱) حرارت و سوزاندن

(۲) دوستی بین دو نفر

آزمون شبیه ساز نیمسال اول درس : فلسفه	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :	مدت امتحان :
نام و نام خانوادگی :	رشته : انسانی	پایه ی دوازدهم دوره ی متوسطه	تعداد صفحات : ۴ صفحه
آزمون شبیه ساز + پاسخنامه	جهت دریافت ۷ روز مشاوره و برنامه ریزی رایگان پادینو با شماره 02166906790 تماس بگیرید		
ردیف	پاسخنامه		
	نمره		

فلسفه

۱ قبول غایت برای اشیاء و پدیده‌های جهان وقتی امکان‌پذیر است که آن غایت قبل از پیدایش اشیاء مشخص شده باشد تا اشیاء متناسب با آن هدف و غایت، ساخته‌شده و پدید آمده باشند تا به‌سوی آن حرکت نمایند و تکامل یابند.

۲ آن دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقدند می‌گویند هر فرآیند طبیعی هدف خاصی را تعقیب می‌کند و سرمنزلی تعیین شده دارد اگرچه انسان‌ها به دلیل محدودیت علمی نتوانند این اهداف را شناسایی کنند.

پاسخ سؤالات ۳ تا ۶

۳ تجربه

۴ نظم - تجربه

۵ افلاطون

۶ اثبات وجود خدا

۷ در رابطه علیت یا همان رابطه وجودی، وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است، و اگر علت باشد، معلول آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود. این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد، مثلاً رابطه علیت همانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها دوستی برقرار می‌گردد.

۸ واجب‌الوجود بالذات همان ذاتی است که وجود برایش ضرورت دارد و این ضرورت از ناحیه خود آن ذات است، نه از ناحیه یک امر بیرونی

پاسخ سؤال ۹

۹ فلاسفه اروپایی: در عین اعتقاد راسخ به خدا به جای ذکر دلایل اثبات وجود او به رابطه اعتقاد به خدا و معناداری زندگی توجه کردند.

فلاسفه مسلمان: باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد.

۱۰ یک دسته از فلاسفه که برای جهان علت نخستین و آفریننده را اثبات می‌کنند، معتقدند همه حوادث جهان از ابتدا تا کنون و در آینده در جهت یک هدف و غایت از پیش تعیین شده قرار دارند. (یا جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم به سوی کمال خود در حرکت است و مرحله به مرحله کامل‌تر می‌شود).

دسته دوم فیلسوفانی هستند که در عین انکار خداوند، می‌خواهند برای جهان و انسان هدف و غایت تعیین کنند. (آنان معتقدند جهان به سمت یک غایت برتر در حرکت است و روز به روز کامل‌تر می‌شود و به غایت خود نزدیک‌تر می‌شود).

۱۱ داشتن تصور از خالق نامتناهی

پاسخ سؤالات ۱۲ تا ۱۷

۱۲ با بودن علت، ممکن‌الوجود، واجب‌الوجود بالغیر می‌گردد.

۱۳ ممکن‌الوجود

۱۴ یک امر روانی ناشی از توالی پدیده‌ها

۱۵ سنخیت علت و معلول

۱۶ خدانشناسی فلسفی

۱۷ ۱- وجود بی‌نیاز ۲- وجود نیازمند

پاسخ سؤالات ۱۸ تا ۲۱

۱۸ زیرا موجود بودن، اجزای ذاتی (تعریفی) "اکیانوس" نیست؛ اما "جسم بودن"، اجزای ذاتی "اکیانوس" است.

۱۹ هیوم، برخلاف تجربه‌گرایان، معتقد است که رابطه ضروری میان علت و معلول، یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد.

یا می‌توان گفت تجربه‌گرایان معتقدند تکرار، توالی و هم‌زمانی پدیده‌ها، منشأ درک علیت است؛ اما هیوم آن را صرفاً انعکاس و تداعی ذهنی یا حالت روانی ناشی از توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها می‌داند.

۲۰ این برهان، توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد و فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره می‌کند؛ اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق، همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

مقدمه ۱: وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن)، مساوی‌اند، هم می‌توانند باشند و هم نمی‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات، ذاتاً ممکن‌الوجودند.

مقدمه ۲: ممکن‌الوجودهای بالذات برای اینکه از تساوی میان وجود و عدم درآیند و وجود برای آن‌ها ضروری گردد و موجود شوند، نیازمند علّتی هستند که خودش ممکن‌الوجود نباشد، بلکه واجب‌الوجود بالذات باشد؛ یعنی موجودی که وجود، ذاتی اوست و از او جدا نمی‌شود.

نتیجه: پس موجودات این جهان به واجب‌الوجود بالذات وابسته‌اند که آن‌ها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است. یا:

مقدمه ۱: موجودات این جهان، ذاتاً ممکن‌الوجودند؛ یعنی ذاتاً نسبت‌شان با وجود و عدم، مساوی است.

مقدمه ۲: هر ممکنی برای خروج از این تساوی (حالت امکانی)، نیازمند علّتی (واجب‌الوجود بالذات) است.

نتیجه: پس واجب‌الوجود بالذات، موجود است.

انسان علاوه‌براینکه درک می‌کند که هر حادثه علتی دارد، درک می‌کند که هر معلولی از هر علتی پدید نمی‌آید، بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود، مثلاً برای باسوادشدن باید درس خواند. (یا هر مثال درست دیگر)

برهان فارابی:

(الف) در جهان پیرامون ما معلول‌های زیادی وجود دارند.

(ب) تقدم علت بر معلول

(ج) سلسله علل نمی‌تواند تا بی‌نهایت ادامه داشته باشد؛ بلکه باید به مبدایی واجب‌الوجود منتهی شود. (ابطال علل)

برهان ابن‌سینا:

(الف) موجودات این جهان دانا ممکن‌الوجود هستند.

(ب) ممکن‌الوجودها برای خروج از حالت تساوی نسبت به وجود و عدم به یک علت یا عامل بیرونی نیاز دارند و آن کسی نیست جز واجب بالذات

ابن‌سینا می‌گوید وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم وجود مساوی هستند، یعنی ممکن‌الوجود بالذات هستند. ممکن‌الوجود بالذات برای خارج شدن از حالت تساوی میان وجود و عدم نیازمند واجب‌الوجود بالذات است، پس موجودات این جهان به واجب‌الوجودی بالذات وابسته‌اند که آن‌ها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است.

هیوم، با تجربه‌گرایان هم عقیده است که تنها راه شناخت واقعیات حس و تجربه است، اما می‌گوید رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد و باید یک راه تجربی دیگر برای آن پیدا کرد.

دکارت به همه توانایی‌های عقل مانند بدیهیات عقل، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا، نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند.

نکته :

عقل‌گرایان: مفهوم علیت یک مفهوم تجربی نیست و از ابتدا همراه با انسان بوده است. تجربه‌گرایان: مفهوم علیت یک مفهوم تجربی است که انسان از مشاهده پدیده‌ها و روابط آنها به دست آورده است.

هیوم می‌گوید مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره می‌کند، اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

۲۷

به نظر آن‌ها اصل علیت یک قاعدهٔ عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید، زیرا هر دادهٔ تجربی، خود مبتنی بر این قاعده است. آنان می‌گویند همین‌که ذهن انسان متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد، درمی‌یابد که پدیده‌ها خودبه‌خود به وجود نمی‌آیند. اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد به معنای آن است که چیزی که نیست، باشد.

۲۸

ارسطو معتقد است که وجود حرکت در عالم نیازمند یک محرکی است که خود آن محرک حرکت نداشته باشد؛ زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد، نیازمند یک محرک دیگر است و این سلسله محرک‌ها تا بی‌نهایت جلو خواهد رفت و چنین تسلسلی عقلاً محال است.

۲۹

موجودات پیرامون ما وجودشان عین وابستگی و نیاز است. موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود بی‌نیاز باشد. پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند.

۳۰

اشیا چون ممکن‌الوجودند به واجب‌الوجودی نیاز دارند که آن‌ها را از حالت امکانی (وجود - عدم) خارج نماید و وجود برای آن‌ها ضروری و واجب گردد.

۳۱

زندگی در بستری قرار می‌گیرد که با ارزش و بااهمیت می‌شود.

۳۲

یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقدند، می‌گویند هر فرآیند طبیعی هدف خاصی را تعقیب می‌کند و سرنزلی تعیین شده دارد. یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقد نیستند، غایتمندی زنجیرهٔ حوادث را انکار می‌کنند و وجود برخی از فرآیندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می‌آورند که از پیش تعیین و پیش‌بینی نشده است.

۳۳

وقتی معلول ناشی از مجموعه چند عامل است که روی هم علت پدید آمدن آن معلول می‌شوند. هریک از عوامل علت ناقصه و مجموعه عوامل را علت تامه گویند. مثلاً نوشتن روی کاغذ معلول عواملی مثل اراده، اندیشه، قلم

۳۴

مفهوم علیت جزء مفاهیم پایه‌ای ذهن است خودش در ذهن بوده و از جایی کسب نشده است. علت و معلول امری ذهنی (سوبژکتیو) است.

۳۵

هر علتی معلول خاص خودش را پدید می‌آورد. - هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. مثلاً آتش می‌سوزاند. (یا هر مثال درست دیگر)

۳۶

در عبارت "انسان حیوان ناطق است" حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد، اما حمل بر وجود بر انسان در عبارت "انسان موجود است" رابطهٔ ضروری نیست و به دلیل نیاز ندارد.

۳۷

الف) امتناع ب) امکان ج) امکان

۳۸

الف) ۱- حرارت و سوزاندن